

ЛІТЕРАТУРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ФРАНЦІЇ: ФЕМІНІСТСЬКА КРИТИКА

Песоцька Д. Л. (м. Харків)

Історія французької літератури характеризується наявністю значної кількості жінок-письменниць майже у всі епохи, які писали у різних літературних жанрах від середньовіччя (Марія Французька, Христина Пізанська) до нинішнього часу, включаючи класичний період XIX та XX століть, багато з яких здобули світову славу. Однак у центрі уваги завжди були твори авторів-чоловіків, а жінки-письменниці, хоч і не були повністю витіснені з історії літератури, були відсунені на периферію відповідно до традиційних уявлень про розподіл чоловічого та жіночого.

Головною метою феміністського літературного критицизму є інтегрування жіночої літератури у так звану «велику» літературу, що, в свою чергу, передбачає перегляд патріархатної (традиційної) літературної історії. Використовуючи постмодерністську методологію, французьким дослідницям літератури вдалося зробити традиційний патріархатний дискурс доступним для феміністської реінтерпретації, дозволяючи тим самим здійснити «обернення» патріархатних текстуальних норм. Слідом за деконструктивістською критикою сучасні французькі дослідниці літератури оспорюють претензію домінантної (патріархатної) культури на легалізацію норм, цінностей та практик, які вона намагається нав'язати кожному, у тому числі і тим, хто згідно з логікою бінарного мислення, підпадає під категорію тих, хто відрізняється, і в першу чергу – жінкам.

У кінці 1960-х та 1970-х рр. у Франції з'являються теорії «жіночого письма» (Е. Сіксу, Л. Ірігаре, Ю. Крістева), що, надихаючись ідеями лаканівського психоаналізу, постструктуралізму та семіотики, пропонують достатньо кардинальну концепцію жіночої мови та способів її репрезентації. Вони викривають фалогоцентризм маскулінного письма, покладаючи фемінінне як принципово «інше», *непротилежне* чоловічому та вимагаючи реапропріації письма жінкою.